

Rutiner och riktlinjer Anpassad grundskola

Dokumenttyp

Fastställd

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Dnr

Rutiner och riktlinjer

2024-03-26 § 32

av utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden

5 år

Rektor Anpassad skola

Un 2024/29

Innehållsförteckning

.....	1
Rutiner och riktlinjer för anpassad grundskola i Essunga kommun.....	3
Organisation av anpassad grundskola i Essunga kommun.....	4
Essunga kommuns rutiner och riktlinjer för anpassad grundskola	4
Läroplan för anpassad grundskola.....	5
Utredning inför beslut om mottagande.....	6
Utredningens olika delar	7
Vid genomförande av utredning.....	8
Beslut om mottagande.....	8
Inför anpassad gymnasieskola.....	10
Om det framkommer att en elev mottagen i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola inte tillhör målgruppen	10

Rutiner och riktlinjer för anpassad grundskola i Essunga kommun

Syfte

Syftet med dessa rutiner och riktlinjer är att säkerställa att verksamheten har en tydlig struktur samt en flexibilitet i personalgruppen vid eventuell frånvaro. Detta för att säkra en trygg, inkluderande och kunskapsfokuserad verksamhet och därmed undervisning för eleverna.

Rutinerna är uppbyggda för att användas vid varje enskilt ärende. Den följer ärendegången från uppmärksammande till beslut om mottagande. Rutinerna omfattar också tillvägagångssätt om det framkommer att en mottagen elev visar tecken på att inte tillhöra målgruppen för anpassade grundskolan. Varje rubrik avslutas med en checklista där ansvarig kan kontrollera att de olika stegen i kommunens rutiner är utförda. Rutinerna är kopplade till och förutsätter att man använder dokumentationssystemet Prorenata för säker och effektiv hantering.

Utformningen av utbildningen

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (Skollag 2010:800 1 kap 5§).

Vision

Alla elever ska bli vinnare i sitt eget liv efter sina egna förutsättningar.

Mål

Våra elever i anpassad grundskola skall alla finnas i ett positivt sammanhang och en miljö präglad av lärande och utveckling.

Utbildningen ska:

- ge kunskaper och värden
- bidra till personlig utveckling
- bidra till social gemenskap
- ge våra elever möjlighet /redskap till en ökad självständighet
- ge en god grund för fortsatta studier
- ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhället
- bidra till att våra elever får framtidstro

Organisation av anpassad grundskola i Essunga kommun

Antalet elever mottagna i anpassad grundskola varierar över tid även om andelen i riket ligger relativt konstant. Även antalet elever som är integrerade i grundskolan, huvudsakligen läser ämnen eller ämnesområden varierar över tid. Organiseringen av kommunens anpassade grundskola behöver vara anpassningsbar efter rådande omständigheter. Om elever läser integrerat, ämnen eller ämnesområden bedöms utifrån situation och behov. Elevernas behov är därför avgörande för lokalutformning och hur verksamheten organiseras i olika klasser, grupper eller enskilt.

Essunga kommuns rutiner och riktlinjer för anpassad grundskola

Dessa rutiner och riktlinjer baseras på Skolverkets allmänna råd ”Mottagande i anpassade grundskolan ” och dess kommentarmaterial. De allmänna råden grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800). Varje kommun är skyldig att vid utformningen av sin grundsärskola beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna (11 Kap 28 §).

Anpassade grundskolan är ett alternativ till grundskolan för elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav därför att de har en intellektuell funktionsnedsättning. Utbildningen ska anpassas efter varje elevs förutsättningar och består av 9 årskurser.

Anpassade grundskolan omfattar utbildning i ämnen eller inom ämnesområden, eller en kombination av dessa. Utbildningen kan också omfatta ämnen enligt grundskolans kursplaner. Utbildningen ska bland annat ge kunskaper och värden, bidra till personlig utveckling, social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhället.

Anpassade grundskolan ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en utbildning som är anpassad till varje elevs förutsättningar och som så långt det är möjligt motsvarar den som ges i grundskolan.

Inom anpassade grundskolan kan man läsa ämnen precis som i grundskolan. Det finns för elever som inte kan tillgodogöra sig hela eller delar av utbildningen i ämnen möjligheten att läsa ämnesområden. I stället för enskilda ämnen finns då fem ämnesområden:

- estetisk verksamhet,
- kommunikation,
- motorik,
- vardagsaktiviteter,
- verklighetsuppfattning.

Läroplan för anpassade grundskolan

I läroplanen för anpassad grundskola kan man läsa om den anpassade grundskolans grundläggande mål och riktlinjer. I läroplanen finns kursplaner med kriterier för bedömning av godtagbara kunskaper och olika betyg i årskurserna 6 och 9 för anpassade grundskolans ämnen. För anpassade grundskolans ämnesområden beskriver kunskapskraven vilka kunskaper som krävs för grundläggande kunskaper och fördjupade kunskaper i årskurs 9.

Intyg och betygssättning

Eleverna ska efter avslutad anpassad grundskola få intyg om den utbildning de genomgått. Om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det, ska intyget kompletteras med ett allmänt studieomdöme. Studieomdömet ska avse elevens möjlighet att bedriva studier. Om en elev eller elevens vårdnadshavare begär det, ska betyg sättas i anpassade grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 till och med höstterminen i årskurs 9 samt när ett ämne har avslutats.

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D eller E användas. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg med E. För den elev som inte uppnår kraven för betyget E, ska betyg inte sättas i ämnet. (Skollag 2010:800 11 kap. 20§)

När frågan om mottagande väcks

Elever som inte bedöms kunna nå upp till grundskolans kunskapskrav på grund av att eleven har en intellektuell funktionsnedsättning ska tas emot i anpassade grundskolan. Fråga om mottagande i anpassad grundskola ska prövas av elevens hemkommun efter att utredning har genomförts. Utredningen ska innehålla en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning. Under utredningen ska samråd med elevens vårdnadshavare ske genom en löpande dialog föras. Om elevens vårdnadshavare inte lämnar sitt medgivande till att barnet tas emot i anpassade grundskolan ska barnet fullgöra sin skolplikt i grundskolan.

Finns det synnerliga skäl med hänsyn till barnets bästa får ett barn tas emot i den anpassade grundskolan även utan medgivande av barnets vårdnadshavare. Denna ventil ska bara användas i undantagsfall när det är uppenbart att eleven inte har förutsättningar att klara av en utbildning i grundskolan och hänsyn till elevens bästa inte är förenligt med vårdnadshavarnas val om skolform för barnet.

Rektor i förskolan eller rektor i förskoleklass informerar vårdnadshavare och hemkommun i de fall det bedöms att barnet eller eleven vid skolstart kan komma att tillhöra anpassade grundskolans målgrupp.

Läraren i förskoleklassen, grundskolan eller elevhälsans personal ska snarast informera rektorn om en elev, trots särskilt stöd, inte bedöms kunna uppnå grundskolans kunskapskrav och det dessutom finns tecken på att eleven tillhör anpassade grundskolans målgrupp.

Information till vårdnadshavarna när det finns behov av att utreda om eleven tillhör anpassade grundskolans målgrupp

Rektor eller ansvarig ur elevhälsoteamet kallar vårdnadshavare och elev till utredningskonferens. På konferensen informeras vårdnadshavarna om att det finns behov av att utreda om eleven tillhör anpassade grundskolans målgrupp.

Ansvarig från elevhälsoteamet informerar vårdnadshavarna om vilka konsekvenser det får för barnet på kort- och lång sikt att vara mottagen i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan.

När elev och vårdnadshavare har annat modersmål än svenska, eller om funktionsnedsättning som hörselnedsättning eller språkstörning förekommer, tar skolan ansvar för att tolk på modersmål, teckenspråk eller andra nödvändiga insatser används.

Om eleven är skriven i en annan kommun än Essunga så är det rektor eller ansvarig ur elevhälsoteamet som informerar den som beslutar om mottagande i elevens hemkommun om att det finns behov av att utreda om eleven tillhör anpassade grundskolans eller anpassade gymnasieskolans målgrupp. I dessa fall bekostar elevens hemkommun utredning.

När vårdnadshavare godkänt att utredning kan påbörjas genom att på blankett lämna sitt samtycke ska skolans elevhälsoteam omgående göra en tidsplan för utredningsarbetet som presenteras för rektor och vårdnadshavare. En kontaktperson utses som kan stödja familjen genom utredningsarbetet med exempelvis information, samordning etc.

Checklista

- Vi har kallat till utredningskonferens.
- Information om konsekvenser har getts.
- Kontaktperson har utsetts.
- Behovet av tolk har kontrollerats.
- Hemkommunen är informerad och har gett sitt godkännande till att bekosta utredning.

Utredning inför beslut om mottagande

Ett beslut om mottagande i anpassade grundskolan ska föregås av en utredning. Utredningen ska klargöra om eleven tillhör anpassade grundskolans målgrupp. Detta innebär att eleven inte når upp till kunskapskraven för grundskolan därför att eleven har en intellektuell funktionsnedsättning eller ett tillstånd som enligt skollagen jämställs med intellektuell funktionsnedsättning. Utredningen består av fyra olika bedömningar som tillsammans ska ge en samlad bild av eleven.

Utredningens olika delar

Vårdnadshavarens samtycke

För att kunna genomföra den psykologiska bedömningen och den medicinska bedömningen behövs ett samtycke från vårdnadshavarna om eleven inte fyllt 16 år. Om vårdnadshavare till elev under 16 år inte samtycker till dessa utredningar fortsätter skolan föra dialog med vårdnadshavare om behovet av särskilt stöd som kan konstateras utan dessa utredningar. Om eleven har fyllt 16 år så har eleven rätt att själv föra sin talan och ge samtycke. Skulle elev och vårdnadshavare vara oense så har skolan i uppgift att alltid se till barnets bästa.

Den pedagogiska bedömningen

Den pedagogiska bedömningen fastställer om eleven har förutsättningar att kunna nå grundskolans respektive gymnasieskolans kunskapskrav.

Den pedagogiska bedömningen genomförs av specialpedagog i samarbete med mentor och undervisande lärare, vårdnadshavare och elev. Bedömningen ska klargöra elevens kunskapsutveckling samt redovisa resultatet av tidigare stödinsatser. Utifrån detta analyseras huruvida insatserna varit ändamålsenliga och om eleven trots särskilt stöd inte har förutsättningar att nå grundskolans kunskapskrav.

Den psykologiska bedömningen

Den psykologiska bedömningen ska fastställa om eleven har en intellektuell funktionsnedsättning och i så fall i vilken grad. Utredningen genomförs av legitimerad psykolog, t.ex. kommunens skolpsykolog, genom vedertaget kognitivt test och kartläggning av den adaptiva förmågan dvs förmågan att klara sin vardag. Bedömningen ska redogöra för, och analysera, båda delarnas resultat för att klargöra om eleven har en intellektuell funktionsnedsättning samt i förekommande fall rekommendera om eleven huvudsakligen ska läsa enligt kursplan ämnen eller ämnesområden.

Den medicinska bedömningen

Den medicinska bedömningen ska fastställa om det finns medicinska orsaker till elevens inlärningssvårigheter och om dessa i så fall kan indikera på en målgruppsstillhörighet i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan. Den genomförs av skolläkare i samråd med skolsköterska. Bedömningen baseras på hälsoundersökning och samtal med vårdnadshavare och eventuellt ytterligare informationsinhämtning.

Den sociala bedömningen

Den sociala bedömningen ska fastställa om det finns sociala orsaker i eller utanför skolan som kan bidra till elevens inlärningssvårigheter.

Den genomförs av skolans kurator eller av annan person med liknande utbildning genom samtal med vårdnadshavare och elev för att fastställa om det finns sociala orsaker i eller utanför skolan som kan bidra till inlärningssvårigheter.

Vid genomförande av utredning

När frågan om att utreda ett eventuellt mottagande i anpassade grundskolan är aktuell ska vårdnadshavare ge skriftligt samtycke till att genomföra de olika utredningsdelarna, psykologisk- och medicinsk bedömning. Ger inte vårdnadshavarna sitt samtycke arbetar skolan vidare med den pedagogiska- och sociala bedömningen.

För att säkerställa att elevens och vårdnadshavarnas synpunkter tas till vara fortlöpande utses en kontaktperson som håller kontakten med föräldrarna och mentor under utredningsarbetets gång. Finns behov kan regelbundna möten/telefonmöten planeras in.

Redan vid inledande diskussioner för planering av utredningsarbetet ska det uppmärksammas om eleven har annan språklig bakgrund för att om möjligt skapa förutsättningar för korrekta bedömningar. Det finns olika faktorer att ta hänsyn till som exempelvis språkförbistringar, ofullständig skolgång i tidigare land etc.

Om det uppstått oklarheter i någon av respektive utredningsdel som gör att bedömningen blir bristfällig ska utredningsdelen kompletteras med ytterligare information och/eller analys.

Checklista

- Samtycke har inhämtats skriftligt på blankett som hämtas och dokumenteras i Prorenata.
- Elevens språkliga bakgrund är säkerställd.
- Utredningen är komplett.

Beslut om mottagande

När de psykologiska-, medicinska-, sociala- och pedagogiska bedömningarna är färdiga analyseras de olika bedömningarna av beredningsgruppen och ett ställningstagande görs huruvida eleven tillhör målgruppen för anpassad grundskola eller inte. Beredningsgruppen består av beslutsfattaren och representanter för de fyra professionerna. Visar alla fyra bedömningarna entydigt att eleven inte når kunskapskraven i grundskolan på grund av en intellektuell funktionsnedsättning, och att det inte finns några medicinska eller sociala orsaker som kan förklara elevens svårigheter på annat sätt erbjuds eleven ett mottagande i anpassade grundskolan. Om någon eller några av bedömningarna inte påvisar rätten till mottagande i anpassade grundskolan är mottagande inte aktuellt. Om någon av bedömningarna visat sig

bristfällig är inte mottagande aktuellt utan att bedömningen inom den aktuella delen kompletteras. Utredningens resultat ska redovisas muntligt och skriftligt för vårdnadshavare och elev (anpassat efter barnets ålder och mognad).

Visar utredningen att ett mottagande i anpassade grundskolan är aktuellt kan vårdnadshavarna skriftlig lämna sitt medgivande att barnet ska tas emot i anpassade grundskolan på blanketten ”Medgivande till mottagande i anpassad grundskola”. Därefter tar den rektor som har delegation på ärendet beslut om mottagande i den anpassade grundskolan. Detta görs i dokumentationssystemet Prorenata.

Utredningen ska också ge rekommendationer om eleven huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden. Den rektor som fått ärendet på delegation ska fatta beslut om eleven huvudsakligen ska läsa ämnen eller ämnesområden i anpassade grundskolan.

Om vårdnadshavare är osäkra inför medgivande till mottagande i den anpassade grundskolan kan rektor erbjuda ett mottagande på försök under högst 6 månader. Detta sker endast om det är klarlagt att eleven tillhör målgruppen för anpassad grundskola.

Om vårdnadshavare gett sitt medgivande till mottagande i anpassad grundskola ska rektor verka för att ett mottagande i anpassade grundskolan sker så fort som möjligt. En elev i grundskolan kan få sin utbildning i anpassade grundskolan om berörda huvudmän och vårdnadshavare medger detta. På samma sätt kan en elev i den anpassade grundskolan få sin utbildning inom grundskolan. Om en elev får sin utbildning inom en annan skolform gäller dock de bestämmelser som avser den ursprungliga skolformen. Rektor för den skolenhet där eleven får sin faktiska undervisning kan besluta om undantag från dessa bestämmelser om det behövs med hänsyn till undervisningens upplägg.

Rektor ser till att det finns rutiner som säkerställer att en elev som är mottagen i anpassade grundskolan men är integrerad i grundskolan får en utbildning som följer de bestämmelser som gäller för den anpassade grundskolan. Rektorn för den skolenhet där eleven får sin undervisning får fatta beslut om de undantag från bestämmelserna som gäller för anpassade grundskolan som krävs med hänsyn till undervisningens upplägg.

Checklista

- Skriftligt medgivande om mottagande i anpassad grundskola finns på blankett som hämtas och arkiveras i Prorenata.
- Beslut om mottagande i anpassad grundskola är fattat i Prorenata och delgivits vårdnadshavarna.
- Beslut har fattats om eleven ska läsa ämnen eller ämnesområden
- Eventuellt beslut om mottagande på försök är fattat.
- Eventuellt beslut om integrering i grundskola är fattat.
- Eventuella beslut om undantag vid integrering.

Inför anpassade gymnasieskolan

Inför val av anpassad gymnasieskola ska information till elev, vårdnadshavare och anpassad gymnasieskola lämnas. Planering inför övergång påbörjas hösttermin i åk 9.

Utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska vara öppen för ungdomar vars skolplikt har upphört och som inte bedöms ha förutsättningar att nå upp till gymnasieskolans kunskapskrav därför att de har en intellektuell funktionsnedsättning. De ungdomar som tillhör målgruppen för anpassade gymnasieskolan har rätt att bli mottagna i anpassad gymnasieskola om utbildningen påbörjas före utgången av det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år. Hemkommunen prövar frågan om en sökande tillhör målgruppen. Ett beslut om mottagande ska föregås av en utredning som omfattar en pedagogisk, psykologisk, medicinsk och social bedömning om utredning saknas eller det av andra skäl bedöms nödvändigt.

- Anpassade gymnasieskolan ska ge elever med intellektuell funktionsnedsättning en för dem anpassad utbildning som ska ge en god grund för yrkesverksamhet och fortsatta studier samt för personlig utveckling och ett aktivt deltagande i samhällslivet.
- Utbildningen ska utformas så att den främjar social gemenskap och utvecklar elevernas förmåga att självständigt och tillsammans med andra tillägna sig, fördjupa och tillämpa kunskaper.
- Utbildningen i anpassade gymnasieskolan ska i huvudsak bygga på de kunskaper som eleverna har fått i anpassade grundskolan eller i motsvarande utbildning.
- Essunga kommun tillhandahåller i normalfallet ingen egen anpassad gymnasieskola. Det är av största vikt att kommunen erbjuder elev och vårdnadshavare information om olika val av anpassad gymnasieskola. Essunga kommun ansvarar för att övergången till gymnasieskolan är anpassad efter varje elevs enskilda behov. En övergångsplan görs i början av åk 9 tillsammans med elev och vårdnadshavare.

Om det framkommer att en elev mottagen i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan inte tillhör målgruppen

Om det framkommer att en elev som är mottagen i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan inte tillhör målgruppen ska hemkommunen fatta beslut om och se till att eleven byter skolform till grundskolan respektive gymnasieskolan. Övergången ska ske på ett sätt som överensstämmer med barnets bästa. Den fortsatta skolgången ska utformas efter elevens behov och förutsättningar. Det är viktigt att beakta vad eleven läst tidigare när man lägger upp elevens fortsatta studier.

Uppföljning av mottagande i anpassade grundskolan och anpassade gymnasieskolan ska göras. Inom anpassade grundskolan sker revidering inför åk 4, åk 7 och inför val av program på anpassade gymnasieskolan. Mentor och undervisande lärare ansvarar också för att uppmärksamma rektor vid misstanke om att en mottagen elev i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan inte tillhör målgruppen.

När rektor fått kännedom om misstanke att en mottagen elev i anpassade grundskolan eller anpassade gymnasieskolan inte tillhör målgruppen startar ett utredningsarbete där omprövning av utredningen som genomfördes inför ett mottagande sker.

Om utredningen påvisar att en mottagen elev inte tillhör målgruppen tar beslutsfattande rektor beslut om att mottagande i anpassad grundskola eller anpassad gymnasieskola upphör. I dialog med vårdnadshavare och elev ansvarar huvudmannen för att övergången till grundskola eller gymnasieskola anpassas utifrån elevens förutsättningar och behov.

Checklista

- Tidplan för uppföljning är upprättad.
- Utredning vid misstanke om att elev inte tillhör målgruppen för anpassade grundskolan eller för anpassade gymnasieskolan är påbörjad.
- Beslut om tillhörighet till målgruppen och mottagande i grundsärskola är upphävd och fattat i Prorenata.
- Huvudmannen är informerad om att beslut tagits att elev som tidigare tillhört anpassade grundskolan är upphävt.